

МОТИВИ

към

Наредба № 10 от г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове

Със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 19 от 2021 г.) (ЗИД на КСО) са извършени съществени промени в регламентацията на изплащането на пенсиите от универсалните пенсионни фондове и свързаните с това изисквания към капитала на пенсионноосигурителните дружества, като съобразно чл. 121в, ал. 14 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) редица от тези изисквания следва да бъдат развити или цялостно уредени с наредба на Комисията за финансов надзор (КФН). Към момента изискванията към капиталовата база на пенсионноосигурителните дружества са уредени с Наредба № 10 от 26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване (Наредба № 10 от 26.11.2003 г.).

Предвид обстоятелството, че промените, които се налагат в действащата Наредба № 10 от 26.11.2003 г., са съществени и многобройни, е изготвен изцяло нов проект на Наредба № 10 за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове, а действащата Наредба № 10 от 26.11.2003 г. се предвижда да бъде отменена.

Проектът запазва номера на действащата Наредба № 10 в наименованието си с оглед налагането и утвърждаването му сред заинтересованите страни, както и поради значителното запазване на кръга обществени отношения, които се регулират с него. Идентифицирането и отграничаването на новия и отменения подзаконов нормативен акт се постига въз основа на пълното му наименование и датата, на която е приет, съответно обнародван в „Държавен вестник“.

С проекта на наредба се уреждат структурата и елементите на собствените средства на пенсионноосигурителните дружества съобразно предназначението им за покриване на границата платежоспособност. Обстоятелството, че тези средства служат като допълнителна гаранция за изпълнение на поетите задължения за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост и разсрочени плащания по чл. 167а, ал. 1 от КСО предполага в елементите, които ги образуват, да се включват само средствата, които са отразени във финансовите отчети и изцяло са на разположение на съответното дружество за използване без ограничения за покриване на загуби от дейността. С оглед предназначението на собствените средства, покриващи границата на платежоспособност, те се намаляват с нематериалните активи, които не могат да се използват за изпълнение на задълженията, натрупаните загуби, очакваните разходи и др.

Подробно са уредени техническите изисквания във връзка с изчисляване на границата за платежоспособност, която съобразно чл. 121в, ал. 6 от КСО се определя въз основа на капитализираната стойност на пенсиите и разсрочените плащания с поети гаранции. Съобразно възприетото в актюерската наука тази стойност се определя на база настоящата стойност на поетите задължения за посочените плащания. С оглед отчитане на най-актуалните данни за смъртността и очакванията относно резултатите от инвестирането при определянето на тази стойност се използват таблицата за смъртност и техническият лихвен процент, актуални към датата на изчисляването.

Предвид предназначението на собствените средства, покриващи границата на платежоспособност на пенсионноосигурителното дружество, с наредбата се изисква те да бъдат инвестирани от него с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Диверсификацията на инвестициите е обезпечена и посредством конкретни количествени ограничения по отношение на съответните категории инструменти и инвестициите в един емитент.

С наредбата са развити изискванията към ликвидните средства на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, така че да обезпечат способността му да изпълнява своите текущи и очаквани задължения. Отчетени са настъпилите промени по отношение на изплащането на средствата от универсалните пенсионни фондове, където след сключване на пенсионен договор или договор за разсрочено изплащане по чл. 167а, ал. 1 от КСО плащането не се извършва от пенсионния фонд, а средствата по индивидуалната партида на съответното лице се прехвърлят в парични средства към съответния фонд за извършване на плащания. Предвид това, по отношение на универсалните пенсионни фондове се изисква поддържането на ликвидни средства, които освен текущите задължения отчитат и преведените средства към фондовете за извършване на плащания през предходния месец.

С оглед обезпечаване на текущия надзор по спазване на изискванията към собствените средства и ликвидните средства е предвидено представянето на месечни справки за тях по образци съгласно приложенията към наредбата.

В наредбата са уредени и изискванията към оздравителните програми на пенсионноосигурителните дружества на база действащата към момента уредба, адаптирана съобразно настъпилите промени на законово ниво. Във връзка с измененията в КСО с наредбата се актуализират и разпоредбите на Наредба № 17 от 7.07.2004 г. за документите, които са необходими за издаване на разрешение за преобразуване на пенсионноосигурително дружество и на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията към плановете по чл. 327, ал. 1, т. 3 и чл. 336, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване.

Прилагането на наредбата не е свързано с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества извън необходимите за съобразяване с настъпилите промени на законово ниво. Проектът няма пряко отражение върху държавния бюджет и бюджета на КФН, като спазването на нормативните изисквания ще се контролира в рамките на системата за осъществяване на надзор над дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Предвид сроковете за приемане на наредбата и за привеждане в съответствие с нея по § 108 - § 110 от ЗИД на КСО е определен 14-дневен срок за даване на бележки и предложения по проекта.

Проектът на наредба не съдържа разпоредби, които представляват мерки за осигуряване изпълнението на акт на правото на Европейския съюз или които транспонират изисквания на такъв акт.